

De nota der Indonesische Regering is volstrekt onbevredigend op het punt van de Blitar- en Talisse-kwestie, maar wekt de indruk een poging te zijn om het ernstigste obstakel, dat voor Nederland in deze kwestie gelegen zou kunnen zijn om tot onderhandelingen over te gaan, weg te nemen. Immers, de nota vermijdt iedere argumentatie waardoor een verband zou ontstaan tussen deze inbeslagneming en de Indonesische aanspraken op Nieuw-Guinea. De wapen-kwestie wordt daardoor een op zich zelf staand incident, een onvriendelijke daad weliswaar, maar een, welke niet rechtstreeks verband houdt met de materie der onderhandelingen.

Uiteraard kan men zeer wel het standpunt verdedigen, dat een onjuiste en onvriendelijke geste als deze de verhouding dusdanig verstoort, dat het voor Nederland niet wel mogelijk is onderhandelingen te voeren over belangrijke onderwerpen, waarop niet Nederland maar Indonesië heeft aangedrongen.

Aan de andere kant kan men echter in de nota, wanneer men dat om bepaalde redenen wenselijk acht, een motief vinden om de wapenkwestie en de materie van de onderhandelingen als gescheiden zaken te beschouwen, welke beide op verschillende wijze behandeld zullen worden t.w.:

- a) de Unie- en Nieuw-Guinea-kwestie door onderhandelingen van de delegaties;
- b) de wapen-kwestie hetzij door voortgezet diplomatiek overleg dan wel door het inroepen van een rechterlijke uitspraak.

Het Nederlands belang zal bij de beslissing over de keuze van standpunt de doorslag moeten geven.

Hierbij kan worden overwogen:

1. de Indonesische Regering zal in de wapen-kwestie vermoedelijk niet aanstands verder bakzeil kunnen halen;
2. de Indonesische Regering zal bij verdere weigering

onzerzijds

onzerzijds om te onderhandelen vermoedelijk gdwongen zijn om haar delegatie terug te roepen en in de Unie- en Nieuw-Guinea-kwestie een niet meer voor bespreking vatbaar scherp standpunt te bepalen, met alle gevolgen van dien;

3. Een dergelijke gang van zaken zou onze belangen ernstig en voor lange tijd kunnen schaden.

4. Dat wij in internationaal oogpunt sterk zouden staan, na de poging in deze nota om de grootste obstakels voor Nederland t.a.v. het voeren van onderhandelingen weg te nemen, mag worden betwijfeld. Een niet willen praten, om welke gegronde redenen dan ook, wordt internationaal onder de huidige verhoudingen niet gewaardeerd.

5. Door met onderhandelingen te beginnen, schenken wij in zekere zin een succes aan Indonesië, maar wij moeten bedenken, dat dit succes dan ligt bij die groep in Indonesië, die op een behoud van goede relaties met Nederland prijs stelt.

6. Door onderhandelingen langer af te wijzen, spelen wij geheel in de kaart van de groepen, die op een radicale breuk met Nederland aansturen.

7. Men kan de instemming om met onderhandelingen te beginnen, in zodanige vorm doen, dat hierin kan worden gezien een uiterste poging van Nederland om door een gebaar van welwillendheid een verdere verslechtering der verhoudingen te voorkomen.

Mocht men besluiten tot aanvaarding van de mogelijkheid om tot onderhandelingen te geraken, dan verdient het aanbeveling dat in een vertoog aan de Indonésische Regering scherp wordt uiteengezet hoe onbevredigend de houding van deze Regering is geweest. Men moet immers rekenen met de mogelijkheid, misschien dat de waarschijnlijkheid, dat het nodig zal zijn ^{dat} alles wat zich in dit verband heeft afgespeeld, zal moeten

worden

met
handwritten

worden gepubliceerd en in dat geval verdient het aanbeveling, dat wij beschikken over een stuk, naast de huidige Indonesische nota, waaruit blijkt hoe ver de Nederlandse Regering is gegaan in Haar streven om met Indonesië tot een goede verhouding te geraken, zulks tegen de achtergrond van een reeks, voor ernstige critiek vatbare, daden van de Indonesische Regering.

Het vorenstaande gaat uit van de gedachte, dat wij moeten voorkomen, dat wij in een situatie worden gemanoeuvreerd, waarin wij, zonder enige reële winst, op allerlei terrein wezenlijke - wellicht nog te vermijden - schade zouden lijden.

Hierbij valt voortste overwegen dat de feiten in de kwestie van de wapentransporten niet zeer duidelijk zijn, zodat men moet rekenen met de mogelijkheid van verrassende onaangenaamheden.

6.1.1952.